

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุป

ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการบริการทันตกรรม โรงพยาบาลเถิน จังหวัดลำปางนั้น ผู้วิจัย ได้ใช้ความรู้จากการศึกษาทั้งในด้านสารสนเทศและในด้านการบริหารจัดการมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในการออกแบบพัฒนาระบบการทำงานทันตสาธารณสุข อำเภอเถิน และออกแบบระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ โดยมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกเรื่องที่จะศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงาน การค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวม ประมวลความคิด นำมาพัฒนาปรับปรุงระบบงานขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ที่เน้นการบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีการปฏิรูประบบโครงสร้าง มีการกระจายอำนาจการดำเนินงานสู่ท้องถิ่นมากขึ้น มีกลไกการบริหารจัดการระบบสุขภาพ ที่ต้องการข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา ทันเหตุการณ์ ต่าง ๆเหล่านี้ ล้วนต้องการระบบสารสนเทศมาใช้สนับสนุน วางแผนและประเมินผล ทั้งสิ้น

ในขั้นตอนของการวิเคราะห์และออกแบบระบบงาน ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการออกแบบระบบตามที่ได้ศึกษามา โดยเริ่มต้นวิเคราะห์จากระบบงานเดิม ปัญหาของระบบงานเดิมและความต้องการของระบบงานใหม่ มาใช้ในการวิเคราะห์และออกแบบระบบงานใหม่ จากนั้นจึงออกแบบกระแสการไหลของข้อมูล และพัฒนาระบบฐานข้อมูล ตามที่ได้ออกแบบไว้ เป็นลำดับ ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม Microsoft Access version 97 เป็นโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล เนื่องจากมีการใช้งานสะดวก ใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ไม่มาก เหมาะสมกับขนาดข้อมูลที่ต้องการใช้งาน ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบความสัมพันธ์ระหว่างเอนทิตี ออกแบบตาราง ออกแบบจอภาพ และออกแบบรายงาน โดยมุ่งเน้นให้มีการใช้งานได้ง่าย และครอบคลุมสารสนเทศที่ต้องการใช้งานให้ได้มากที่สุด

จากการประเมินการใช้งานระบบ ส่วนใหญ่มีความเห็นในเรื่องความสะดวกในการใช้งานโปรแกรม อยู่ในระดับควรปรับปรุง (คะแนน 2.7) และมีความเห็นในเรื่องของประโยชน์ของสารสนเทศที่ได้ตรงตามความต้องการ และใช้ในการประเมินสถานีนามัยได้ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก (คะแนน 4.2 และ 4.0 ตามลำดับ)

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ประเมินผลการใช้งาน โปรแกรมระบบฐานข้อมูลสำหรับการบริการทันตกรรม โรงพยาบาลเถิน จังหวัดลำปาง พบว่ายังมีข้อที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

6.2.1 ข้อเสนอแนะในแง่การออกแบบฐานข้อมูล

6.2.1.1 ควรจัดทำตารางทะเบียนผู้ป่วยทันตกรรม ใช้สำหรับเก็บประวัติผู้ป่วยใหม่ของฝ่ายทันตกรรมเอง เพิ่มอีก 1 ตาราง ซึ่งจะทำให้มีข้อดี คือ สามารถตั้งให้โปรแกรมตรวจสอบได้โดยอัตโนมัติว่า ผู้ที่มาลงทะเบียนรักษาทางทันตกรรม เป็นผู้ป่วยใหม่หรือไม่ โดยไม่ต้องมีการinput ข้อมูล การเป็นผู้ป่วยใหม่ อีก

6.2.1.2 การใช้ Diagid , operid เป็น คีย์หลักในตารางการวินิจฉัยและตารางการรักษา(หัตถการ) ควรตั้งให้ diagid และ operid เรียง running number สำหรับคน ๆ เดียวกัน

6.2.2 ข้อเสนอแนะในแง่การแจกแจงข้อมูล

ประเภทผู้ป่วยทันตกรรม มีประเภทผู้ป่วยที่เป็นผู้ป่วยทั่วไปในเวลา และนอกเวลา ราชการ ซึ่งหมายรวมถึงผู้ป่วยที่เป็นเด็กนักเรียนที่มารับบริการเองโดยไม่ได้นัด หรือมาไม่ตรงนัดด้วย ซึ่งไม่ได้แจกแจงข้อมูลเป็นประเภทย่อยลงไป เช่น นักเรียนอนุบาล ประถม มัธยม ศูนย์เด็ก ทำให้ข้อมูลในส่วนนี้อาจขาดหายไปจากรายงานสรุปในประเภทนักเรียนได้

6.2.3 ข้อเสนอแนะในแง่การทำงานของโปรแกรม

6.2.3.1 การกำหนด DN เป็นคีย์หลักในตาราง ผู้ป่วยทันตกรรม (dentpt) ซึ่งใช้สำหรับนับจำนวนครั้งของการมาขอรับบริการ(ลงทะเบียนตรวจฟัน) ควรมีการกำหนดให้สามารถตั้งเลข DN ใหม่ได้ทุกปี มิฉะนั้นอาจเกิดปัญหาการจัดเก็บข้อมูลมากเกินไป เกินจำนวนหลักของ DN

6.2.3.2 การบันทึกข้อมูล ตำแหน่ง / ซี่ฟัน ที่ให้การวินิจฉัยและรักษา ควรแยก field ออกเป็น 2 field และกำหนดให้เลือกซี่ฟันได้จาก list เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล

6.2.3.3 ในหน้าจอบันทึกหัตถการ ควรให้มีหน่วยของประเภทงาน ขึ้นมาอัตโนมัติ ตามประเภทของงานนั้น เช่น ถอนฟัน มีหน่วยเป็น คน / ซี่ , อุดฟัน มีหน่วยเป็น ซี่ / ด้าน, ขูดหินปูน หน่วยเป็น คน / ครั้ง เป็นต้น

6.2.3.4 ควรพัฒนาระบบให้สามารถทำงานบนระบบเครือข่ายเฉพาะที่ได้

6.2.3.5 ควรเพิ่มเมนู การจัดการระบบ ในหน้าจอแรกของการทำงาน เพื่อใช้ในการปรับปรุงระบบ เช่น การปรับปรุงตารางข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ

6.2.3.6 ควรมีระบบรักษาความปลอดภัย ในการเข้าถึงการทำงานในส่วนที่สำคัญ เช่น การปรับปรุงระบบ ควรมีรหัสผ่านเข้าใช้งาน

6.2.3.7 ในหน้าจอบันทึกค่าบริการ ควรแสดงช่วงค่าบริการของการทำหัตถการ นั้น ให้เห็นโดยอัตโนมัติ เพื่อให้ผู้ใช้งาน บันทึกค่าบริการได้ถูกต้อง และควรตั้งให้ระบบตรวจสอบค่าที่บันทึกว่า ไม่สามารถใส่ค่าบริการต่ำกว่า หรือสูงกว่า ช่วงที่กำหนดไว้ได้

6.2.3.8 การประมวลผลรายงานความครอบคลุมการบริการเคลือบร่องฟัน ควรทำให้สามารถใส่ค่าวันที่เริ่มต้น และวันที่สุดท้าย ของการประมวลผล ในหน้าต่างเดียวกันได้ และควรใช้ฟังก์ชันปฏิทินมาช่วยในการนำเข้าสู่ข้อมูลวันที่เพื่อลดความผิดพลาดของข้อมูล

6.2.3.9 ควรเพิ่มรายงานสำหรับผู้บริหาร ที่แสดงข้อมูลสรุปสั้นๆ อย่างชัดเจน เช่น ผลงานบริการชนิดต่าง ๆ แยกตามประเภทผู้ป่วย, ผลการวิเคราะห์สภาวะฟันผุ ถอน อุด แยกตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ

6.2.4 ข้อเสนอแนะในการนำสารสนเทศจากระบบไปใช้พัฒนางาน

เนื่องจากสารสนเทศที่ได้จากระบบ มีข้อมูลสภาวะฟันผุ ถอน อุด ของผู้ป่วยแต่ละรายซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับความต้องการรักษา และการบริการทันตกรรมที่ผู้ป่วยได้รับได้ ดังนั้น จึงสามารถติดตามสภาวะฟันผุ ถอน อุด ของผู้ป่วยที่เชื่อมโยงกับบริการที่ให้ไว้ ซึ่งนำไปใช้ในการประเมินผลกระทบของการดำเนินงานบริการทันตกรรมได้อย่างดี เช่น การดำเนินงานเคลือบร่องฟันในกลุ่มเด็กนักเรียนในปัจจุบัน เมื่อติดตามดูสภาวะฟันผุ ถอน อุด ของเด็กกลุ่มเดียวกันนี้ ใน 1 หรือ 2 ปีข้างหน้า เปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่ได้รับบริการ จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งผลการศึกษาในลักษณะนี้จะสามารถนำไปใช้พัฒนา วางแผนการแก้ไขปัญหาทันตสุขภาพได้ต่อไป